

Den Højes Tale

Hávamál

1.
Naar frem du vil gå,
skal först Du spejde
ved alle Døre,
ved hver en Udgang,
thi uvist er at vide,
hvor Uvenner sidde
hos ved Hus.
2.
Hil de Givende!
En Gæst er kommen ind.
Hvor skal han sidde?
Hast har dén,
som for Dör
skal friste sin Lykkes Lune.
3.
Ild behøver
den, som ind er kommen
og er kold paa Knæ.
Til Mad og Klæder
trænger den Mand,
som har faret vide paa Fjæld.
4.
Vand behøver den,
som til Davre kommer,
Håndklæde, Hilsen
og venligt Sind,
om han kan det vinde,
Ord og høfligt Øre.
5.
Til Vid trænger,
hvo vide flakker;
hjemme er Alting let.
Öjnene vendes mod den
som intet kan
og sidder blandt snilde.
6.
Af sin rådsnare Kløgt
skal ingen sig rose,
heller være forsigtig i Sind.
Naar tavs og klog Mang
til Hjemsgård kommer,
sker ham intet ondt,
thi ypperligere Ven
har Mand aldrig
end meget Mandevind.
7.
Forsigtig Gæst
som til Måltid går,
tier hel tavs,
lytter med Øren,
skuer med Öjne;
sådan spejder den snilde.
8.
Den er sæl,
som véd at vinde
Lov og liflig Tale.
Ej vindes det let,
som Mand skal eje
i andens Bryst.
9.
Den er sæl,
som selv har Vid
og Lov, medens han lever,
thi ilde Råd
faar man ofte
af andens Bryst.
10.
Bedre Byrde
bærer ej Mand paa Vej
end meget Mandevind.
Bedre end Formue
det tykkes paa fremmed Sted.
Det er den Fattiges Frelse.
11.
Bedre Byrde
bærer ej Mand paa Vej
end meget Mandevind.
Værre Rejsekost
bærer ej Vandrer paa Vej
end idel Øldrikken.
12.
Ej er Øl så godt,
som det agtes at være,
för Slægternes Sønner;
jo mér man drikker,
des mindre man véd
til Sind og Sandser.

Den Højes Tale

Hávamál

13.

Glemsels Hejre det er,
som svæver over Øl;
den stjæler Mændenes Sind.
Med den Fugls Fjedre
blev jeg fængslet
i Gunløds Gaard.

14.

Drukken jeg blev,
altfor drukken
hos den vise Fjalar.
Bedst er ved Øl,
at atter man får
Sind og Sandser tilbage.

15.

Tavs og sindig
være Fyrstens Søn
og kæk i kamp.
Glad og frejdig
skal hver Mand findes
indtil Dødens Dag.

16.

Ukæk Mand
tror evig at leve
når han flygter for Fare.
Ælde giver ham
aldrig Fred,
om end Spyd ham den skænker.

17.

Tåben glør,
når han kommer som Gæst,
mumler i Skæg og skuler.
Men aldrig såsnart
han faar sig en Slurk,
ses alt, hvad der bor i hans Bryst.

18.

Ene dén véd,
som vandrer vide
og fór langt om Lande,
hvilke Tanker
hver Mand gemmer,
som er snild i Sind.

19.

Ej skal man hænge ved Kruset,
men drikke Mjöd til Måde,
tale tilpas eller tie.
Ingen lægger dig
dét til Last,
at Du går snart at sove.

20.

Grådig Mand,
som Maal ej ændser,
æder sig Ulykker til.
Ofte volder Maven,
at Tåben udlés,
når han mødes med vise Mænd.

21.

Hjorde vide,
når hjem de skulle,
og gå da af Græs,
men uvis Mand
kender aldrig
sin Maves Mål.

22.

Tosset Mand
med tåbeligt Sind
ler ad Alting.
Det véd han ikke,
som han trængte at vide,
at han ej er uden Lyde.

23.

Usnild Mand våger
hver en Nat
og ængstes for Alting.
Da han er mødig,
når Morgenen kommer,
og Sorgen er der end.

24.

Usnild Mand
tror sig Ven med alle,
som smile sødt.
Ej han det skønner,
om med Spot man ham laster,
når han sidder blandt snilde.

25.

Usnild Mand
tror sig Ven med alle,
som smile sødt,
men han mærker,
når han møder paa Thinge,
at få forsvare hans Sag.

26.

Usnild Mand
tror alt at vide,
naar han kan sig fjæle i Fare
Ikke han véd,
hvad han skal sige,
naar Fjender ham friste.

Den Højes Tale

Hávamál

27.

Usnild Mand
som mødes med andre,
ham er det tjenligt at tie.
Ingen véd
at han intet kan,
når ikke han mæler formeget.
(Hvo intet véd,
véd heller ej,
om han mæler formeget.)

28.

Vís tykkes sig den,
som véd at spørge
og så at svare.
Ej kan Dårskaben
dølges af Mænd;
saa vide den vandrer iblandt dem.

29.

Hvo aldrig tier,
taler tilvisse
ofte tåbelige Ord.
Den hurtige Tunge,
som ikke tæmmes,
snakker sig ofte Ulykke til.

30.

Ej skal man skue
med forskende Øje
på den, der kommer som Gæst.
Ofte tykkes sig vís,
hvo udspurgt bliver
og får sidde törskindet og tryg.

31.

Vís tykkes sig den,
som flygter sin Vej,
når han en Gæst har gækket.
En Dære er den Mand,
som ved Måltid lær,
om end Gæsterne ere gramme i
Hu.

32.

Ofte ere Mænd
ejegode Venner
og klamres dog ved Kruset.
Altid sådan
Trætte yppes,
og Gæst hidses mod Gæst.

33.

Tidligt Måltid
skal man ofte tage,
naar ej man til Kendinger kommer;
ellers man sidder
og måber af Sult
og er træg til at tale.

34.

Afsides bor
Den onde Ven,
om end ved Vejen han bygger,
men til den gode Ven
Genveje føre,
om end langt borte han bor.

35.

Gå man skal;
ej Gæst skal man være
altid på det ene sted;
kær bliver led,
når længe han sidder
i en andens Hus.

36.

Bo er bedst,
skönt lidet det er;
enhver er Herre hjemme.
Om to Geder man har
og en vidjetækt Hytte,
det er dog bedre end Bön.

37.

Bo er bedst,
skönt lidet det er;
enhver er Herre hjemme.
Blodigt er Hjertet,
når bede man skal
om Mad til hvert Måltid.

38.

I Marken skal ingen
Mand fra sine Våben
en Fod gå frem,
thi uvist er at vide,
om på Vej derude
man vil savne sit Spyd.

39.

Ej fandt jeg så gavmild
og gæstfri Mand,
at ej han blev glad ved Gave,
eller så rundhåndet
med sin Rigdom,
at ej mod Tak og Gengæld han tog.

Den Højes Tale

Hávamál

40.

Samler en Mand
Skatte i Hus,
da vide han dem vel at nytte.
Ofte spares for Uven,
hvad man undte sin Ven.
Meget går værre, end det ventes.

41.

Med Våben og Klæder
skulle Venner glæde hinanden,
med det ypperste, de eje.
De, som Gaver lønne,
ere længst Venner,
når alt vender sig vel.

42.

Ven af sin Ven
skal en Mand være
og gengælde Gave med Gave;
Latter skal Mænd
med Latter gælde,
løs Tale med Lögn.

43.

Ven af sin Ven
skal en Mand være
- Af ham og hans Ven,
men ingen Mand
skal sin Uvens
Vens Ven være.

44.

Véd du - om du har en Ven,
som vel du tror,
og vil du godt af ham vinde,
da skal du blande Sind med ham
og skifte Gaver
og ofte gå til hans Gård.

45.

Men har du en anden,
som du ilde tror,
og vil du godt af ham vinde,
da skal du fagert til ham tale
men falsk tænke
og gælde løs Tale med Lögn.

46.

Endnu ét om den,
som du ilde tror,
og på hvis Sind du ej stoler;
le skal du med ham
og listig tale;
Lön være Gave lig.

47.

Ung var jeg forðum;
ene jeg rejste;
da blev jeg vild på Vejen.
Rig jeg mig tyktes,
da en anden jeg traf.
Mand er Mands Gammen.

48.

Milde, kække
Mænd leve bedst;
sjælden Sorg de få.
Men usnild Mand
ængstes for alt;
skævt til Gaver han ser.

49.

Klæderne mine
gav jeg paa Marken
til tvende Træmænd.
Helte de tyktes,
da Skrud de havde.
men man spotter den nøgne
Svend.

50.

Granen visner,
som gror på Torpet;
den varmes ej af Bark eller Blad.
Slig er den Mand,
som Mænd ej ynde.
Hvi skal han længe leve?

51.

Hedere en Ild
brænder hos onde Venner
Fred i fem Dage,
men den slukkes,
når den sjette kommer,
og alt er ude.

52.

Store Gaver
skal ej man give;
ofte fanger man Lov for lidet.
Med en halv Lev
og et hældende Bæger
fik jeg en Fælle.

Den Højes Tale

Hávamál

53.

Hvor der er lidet Sand,
ere Søerne smaa.
Små ere Mændendes Sind.
Ej blev alle
éns i Kløgt.
Der er Vismænd og Dærer i
Verden.

54.

Vís til Máde
skal hver Mand være;
aldrig han være for vís.
De Mænd leve
det fagreste Liv,
som vide meget.

55.

Vís til Máde
skal hver Mand være;
aldrig han være for vís,
thi vís Mands Sind
bliver sjælden glad,
når altfor vís han er.

56.

Vís til Máde
skal hver Mand være;
aldrig han være for vís.
Sin Skæbne skal ingen
forud skue;
da har han sorgfriest Sind.

57.

Brand brænder af Brand,
til brændt den er;
Ild tændes af Ild.
Mand ved Tale
kendes af Mand,
men Skumleren skuler.

58.

Årle skal opstå,
hvo anden Mands
Liv eller Ejendom ønsker.
Sjælden får liggende
Ulv sig et Lårben
eller sovende Mand Sejr.

59.

Årle skal opstå,
hvo der har Arbejdere få
og gå at se til sin Gerning.
Meget forsinkes,
hvo om Morgenens sover,
Den halve Rigdom er Raskhed.

60.

Törre Planker
og Bark til Tækning -
om sligt vide Mænd Besked -,
om hvormeget Brændsel
der bruges i Bo
til hver Tid og Time.

61.

Toet og Mæt
ride Mand til Thinge,
om end han ej er smykket.
Sine Sko og Broge
skamme sig ingen ved,
ej heller ved Hesten,
om end den ikke er god.

62.

Örnen hænger
med Hoved og snapper,
når den ser den ældgamle Sø;
så gör den Mand,
som mødes med mange
og har få til at tale for sig.

63.

Spörge og svare
skal den snilde,
som ønsker at kaldes klog.
Ene skal man vide, -
ej med en anden;
alle vide, hvad tre vide.

64.

Den snilde Mand
forstå at vise
sin Magt til Máde;
når han kommer blandt kække,
let han kender,
at ingen er raskest af alle.

Den Højes Tale

Hávamál

65.

Forsigtig og på Vagt
skal hver Mand være,
varsom til Venner at tro.
For de Ord,
som til en anden man sagde,
ofte man Bod måtte bøde.

66.

Meget for tidlig
kom jeg på mangt et Sted
og for sildig på somme.
Øllet var drukket
eller ikke lavet;
ukær kommer aldrig tilpas.

67.

Hist og her
blev til Hjem jeg buden,
hvis ej Mad til Måltid var nødig,
eller to Skinker hang
hos min trofaste Ven,
når jeg én havde ædt.

68.

Ild er det bedste
for Menneskers Börn
og Solens Skin,
når Helsen eg Helbred
en Mand kan have
og leve uden Last.

69.

Ej er man hélt elendig,
fordi man Helsen ej har.
Somme glædes ved Sønner,
somme ved Frænder,
somme ved Rigdom.
somme ved deres Dåd.

70.

Bedre er det at leve
end død at ligge;
kveger Mand får sig vel Ko.
Ild så jeg rase
hos den rige Mand,
men udenfor Dören var Døden.

71.

Halt rider på Hest,
énarmet driver Hjord,
døv er dygtig i Kamp.
Blind har det bedre
end den, som er brændt.
Et Lig er til liden Nytte.

72.

En Sön er bedre,
om end sent han fødes,
naar Faderens Liv er ledet.
Sjælden Bavtastene
ved Vejen stå,
når ej Frænde dem rejser for
Frænde.

73.

To ere i én Hær;
Tunge er Hoveds Bane;
i hver en Kjortel
en Hånd jeg venter.

74.

Til Nat sig glæder,
hvo der har Rejsekost nok.
Ustadig er Høstnatten.
I fem Dage Været
ofte sig vender;
end mer i en Måned.

75.

Ej véd den
som intet véd,
at mangel er en andens Abe.
Én Mand er rig,
en anden fattig,
men derfor bör han ej dadles.

76.

Ejendom dør,
Frænder dø,
selv man dør tilsidst.
Eftermælet
aldrig dør,
når det vel er vundet.

77.

Ejendom dør,
Frænder dø,
selv man dør tilsidst.
Ét jeg véd,
som aldrig dør:
Dom over hver en Død

78.

Fulde Stalde
saa jeg hos Fitjungs Sønner;
nu tog de til Tiggerstav.
Ejendom er
som Öjets Blink,
den vankelmodigste Ven.

Den Højes Tale

Hávamál

79.

Når usnild Mand
Ejendom vinder
eller Kvindes Kærlighed,
da voxer hans Hovmod,
men aldrig hans Vid;
hans Dårskab dygtig vil trives.

80.

Vil ret du ham prøve,
så spørg ham om Runer,
som Guderne kende,
som Guderne gjorde
og Taleren tegnede;
Da tykkes det bedst, om han tier.

81.

Ved Kvæld skal Dag du rose,
Kone, når hun er brændt,
Glavind, når det er prøvet,
Mø, når hun er givet,
Is, når du er kommet over,
Øl, når det er drukket.

82.

I Vind skal Ved du hugge,
i Vær ro på Sø,
i Mørke med Mø tale -
mange ere Dagens Öjne.
Skib skal bruges til Fart
og Skjold til Værn,
Klinge til Hug
og Mø til at kysse.

83.

Ved Ild skal Øl man drikke
og på Is skride,
købe mager Mær
og rusten Klinge,
fede Hesten hjemme
og Hunden på Gården.

84.

Møs Ord
skal Mand ej tro,
ej heller hvad Kvinden kvæder,
thi på hvirvlende Hjul
blev deres Hjerter skabte,
og Vægelsind bor i deres Bryst.

85.

Bragene Bue,
brændende Lue,
gabende Ulv,
galende Krage,
gryntene Svin,
rodløs Gran,
voksende Bølge,
boblende Kedel,

86.

flyvende Spyd,
faldende Bølge,
én Nats Is,
ringlagt Orm,
Bruds Ord i Seng
eller brustent Sværd,
Björns Leg
eller Konges Barn,

87.

syg Kalv,
selvrådig Træl,
Vølves Smiger,
nyfældet Val,
(klar Himmel,
leende Herre,
Hundehinken
og Hores Gråd.)

88.

tidlig sat Ager
skal ingen Mand tro,
og ej for snart sin Søn.
Vær råder for Ager
og Vid for Sönnen;
tvivlsomt det er med de to.

89.

Sin Broders Bane,
om på Vej man ham møder,
halvbrændt Hus,
hurtig Hest
- Hest er unyttig
når én Fod er brudt -
ej være Mand så tryg,
at han alt dette tror.

Den Højes Tale

Hávamál

90.

Så er Kvinders Fred,
som at age på Glatiis
med uskærpet Hest,
en munter toåra,
der ikke er tæmmet,
som i Storm at sejle
i rorløst Skib,
som når en halt skal fange
en Ren på det glatte Fjæld.

91.

Nu vil Sandhed jeg kvæde,
thi jeg Könnene kender;
ustadig er Mand mod Mø.
Fagrest vi tale,
når falskest vi tænke;
sligt dårer de snildes Sind.

92.

Fagert skal man mæle
og meget byde,
når man Kvindes Elskov ønsker,
den lyde Møs
Skönhed love;
den får, som frier.

93.

Ingen Mand
dadle en anden,
fordi Elskov han ønsker.
Ynde lokker
ofte den vise,
men Dären ændser den ej.

94.

Aldrig man dadle
som Fejl hos en anden,
hvad der hændes så mangen en
Mand.
Den mægtige Attrå
gör ofte til Täber
de snilde blandt Mændenes
Sønner.

95.

Det véd kun sjælen,
som ved Hjertet sidder -
Sjæl kender ene til Sindet;
ingen Sot er værre
for den vise Mand
end uden Lyst at leve.

96.

Sligt jeg prøved,
da i Siv jeg sad
og efter min Elskov længtes.
Som eget Hjerte
var mig den yndige Mø,
og dog jeg end ej hende ejer.

97.

Billings solklare
Mø jeg så
i Sengen sove.
Eneste Fryd
for Fyrste det mig tyktes
med den lyse Mø at leve.

98.

"Sent mod Aften
skal, Odin! Du komme,
når med Mø Du vil mæle.
Helt ilde det er,
når ej ene to
vide en sådan Synd."

99.

Bort jeg da gik,
glad ved min Elskov,
opgav den Vellyst, jeg vented.
Vist jeg tænkte,
at jeg vilde vinde
al hendes Elskov og Tro.

100.

Da atter jeg kom,
da vare alle
de kække Kæmper vågne;
brændende Lys
og Fakler de bare;
det var mig en vanskelig Vej.

101.

Årle om Morgenen,
da atter jeg var kommen,
lå Salfolket i Sövn.
da så jeg en Hund,
som bunden stod
ved den lyse Kvindes Leje.

Den Højes Tale

Hávamál

102.

Fler end én Mø,
når ret du vil forske,
er utro mod Elskere.
Det jeg lærte,
da den listige
Mø jeg til Falskhed forførte.
Al mulig Spot
mig voldte den snilde Mø,
og ej jeg vandt hendes Elskov.

103.

Hjemme skal Mand være glad
og munter med sin Gæst
og flink i sin Færd,
veltalende, meget vidende;
om vis han vil være,
skal tidt om det gode han tale.
En Erketåbe hedder,
hvo om intet kan tale.
Derpå kender man Dären.

104.

Den ældgamle Jætte jeg søgte;
nu atter jeg vender tilbage.
At tie var til ringe Tarv;
mange Ord
mælte jeg mig til Gavn
i Suttungs Sale.

105.

Gunlød mig gav
paa den gyldne Stol
en Drik af den dyre Mjød.
Dårlig Løn
jeg lod hende have
for hendes hulde Hu,
for hendes heftige Elskov.

106.

Rates Mund
arbejde måtte
og Gruset gnave.
Over og under
gik Jætternes Veje;
vel måtte jeg Livet vove.

107.

Vel vandt jeg Drikken,
og vel jeg den nød;
vis finder Vej til alt.
Thi er Odrører
nu kommen op
til Slægternes Hjem på Jorden.

108.

Endnu jeg tvivler,
om atter jeg var kommen
ud af Jætternes Hjem,
hvis ej Gunlød jeg nød,
den gode Kvinde,
hvis Arm mig favned i Elskov.

109.

Den følgende Dag
Rimthuser fore
at spørge nyt om den høje
i den højes Hal;
om Bølværk de spurgte,
om til Guders Bolig han var
kommen,
eller om Suttung havde ham slået.

110.

Sin Ed på Ringen
har Odin indfrit.
Hvor skal man tro på hans
Troskab.
Suttung han sveg
for den dyre Drik
og lod Gunlød græde.

111.

Tid er det at tale
paa Talerstol
ved Urds Brønd.
Jeg så, og jeg tav,
jeg så, og jeg tænkte,
jeg lytted til, hvad Mændende
mælte.
Om Runer jeg hørte dem tale
og om Gudernes Rådslagning;
ej tav de om Runers Ristning,
ej tav de om Runers Råden
i den højes Hal.
I den højes Hal
hørte jeg sige sålunde:

112.

Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Stå ej op om Natten,
når ej spejde du skal
eller gå ud i et Ærind.

Den Højes Tale

Hávamál

113.

Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Ej skal du sove
i sejdkyndig
Kvindes Favn,
ej i hendes Arme hvile.

114.

Let hun volder,
at lidet du agter
Thing eller Fyrstes Tale.
Ej du glædes ved Mad
eller Mænds Gammen
og går sorgfuld at sove.

115.

Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Aldrig du lokke
en andens Hustru
til lønlig Leflen.

116.

Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Om på Fjæld eller Fjord
dig lyster at fare,
så sørg for Føde på Farten.

117.

Aldrig du lade
den onde Mand
dine Ulykker vide,
thi af den onde Mand
får du aldrig
Tak for din Tiltro.

118.

Jeg så den onde
Kvindes Ord
bide Manden tilblods;
den falske Tunge
voldte hans Fald,
og ej var Beskyldningen sand.

119.

Véd du; om Ven du ejer,
som vel du tror,
søg da ofte hans Selskab,
thi højt Græs
og Ris vil gro
på den Vej, som ingen vandrer.

120.

Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Lok den gode Mand
til Gammenstale;
lær vindende Ord, mens du lever.

121.

Aldrig du bør
være først til at bryde
Venskab med din Ven.
Sorg æder dit Hjerter,
når ingen du kan
betro dine Tanker.

122.

Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Aldrig skal du
skifte Ord
med tåbelige Tosser,

123.

thi af ond Mand
kan du aldrig
få Gengæld for det gode,
men den gode Mand
kan dig gøre
afholdt af alle ved sin Ros.

124.

Der er Venskabet godt,
hvor hver siger
al sin Tanke til én.
Alt er bedre
end utro Venskab;
ej er den Ven, som altid
taler til Vilje.

Den Højes Tale

Hávamál

125.

Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Ej med trende Ord
skal du trættes med den slettere
Mand;
ofte bier den bedre,
når den slettere slår.

126.

Kan Sko du lave
og skæfte Spyd,
da sørg først for dig selv.
Passer Skoen ilde,
og er Skaftet skævt,
da volder det dig Vænde.

127.

Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Når ondt du fornemmer,
så tag det for ondt,
og giv ej dine Fjender Fred.

128.

Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Glæd dig aldrig
ved det onde,
men glæd dig ved det gode.

129.

Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Ej i Kamp
du op skal se
- let til Svin
blive Mændenes Sønner -,
at ej Troldom skal tage dit Mod.

130.

Agter du at tale
med god Kvinde om Elskov
og få Gammen deraf,
da skal du godt love
og Løftet holde;
ej kedet man ved god Gave.

131.

Varsom byder jeg dig være,
men ej for varsom.
Vogt dig mest for Øl
og for anden Mands Hustru;
vogt dig for det tredje
for Tyves Rænker.

132.

Til Hån og Latter
aldrig du have
Gæst eller gangende Mand.
De, som inde sidde,
vide ofte ej,
af hvad Kår de ere, som komme.

133.

Lyder og Dyder
bære de dødeliges Sønner
blandede i Bryst.
Ingen er så god,
at han ej har Lyde,
eller så ussel, at til intet han duer.

134.

Ad den gråhærdedes Ord
skal du aldrig le;
ofte er det godt, som de gamle
sige.
Ofte kommer af runken Mund
kløgtige Ord,
om end han hænger med Ham
og har rynket Hud
og slentrer blandt Slaver.

135.

Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Far ej op mod Gæsten;
jag ham ej på Dør.
Yd de fattige Forsog,
og alt godt vil de dig ønske.

136.

Stærk er den Stang,
som svinge skal
og åbne Døren for alle:
Men und dem en Gave,
at ej dine Lemmer
alt ondt de skal ønske.

Den Højes Tale

Hávamál

137.

Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Hvor Øl du drikker,
dér vælg dig Jordsmon,
thi Jord virker mod Rus
og Ild mod Sot,
Eg til Afføring,
Ax mod Troldom
og Hal mod Hustvist.
Mod Harme skal man påkalde
Månen;
Bider er god mod Bidsot,
Runer mod ondt Ønske,
og Vang skal drikke Væde.

138.

Jeg véd, at jeg hang
i Vind på Træet
hele ni Nætter,
Såret af Spyd,
skænket til Odin,
selv til mig selv,
oppe i Træet,
hvorom ingen véd,
af hvad Rod det sig rejser.

139.

Ej Brød de mig rakte,
ej Horn de mig bød.
Nedad jeg spejded
og Runer jeg nemmed,
råbende jeg nemmed;
så faldt jeg ned.

140.

Ni mægtige Sange
lærte jeg af den berømte Søn
af Bøllhorn, Bestlas Fader,
og en Drik jeg nød
af den dyre Mjød,
som af Odrører østes.

141.

Da monne jeg vokse
og vorde vis,
tage til og trives.
Ord førte fra Ord
til andre Ord;
Dåd førte fra Dåd
til anden Dåd.

142.

Runer vil du finde,
tolkende Runer,
hel store Stave,
som den mægtige Taler tegnede,
som de hellige Guder gjorde
og den ypperste As ristede,

143.

Odin hos Aser
og Dáin hos Alfer,
Dvalin hos Dværge,
Åsvid hos Jætter;
selv ristede jeg somme.

144.

Forstår du at Riste?
Forstår du at råde?
Forstår du at lære?
Forstår du at prøve?
Forstår du at bede?
Forstår du at blote?
Forstår du at sende?
Forstår du at øde?

145.

Bedre ej at bede
end formeget at offere.
Altid vil Gave Gengæld.
Bedre ej at sende
end formeget at øde.
Så ristede Thund
för Slægternes Tider.
Der rejste han sig op,
hvorhen han atter kom.

146.

Jeg kender Sange,
som Fyrstens Hustru ej kender
og ingen Mands Ætling.
En Hjælp der er;
den kan dig hjælpe
i Strid og Smerter
og alle Sorger.

147.

Det kan jeg for det andet,
som Mændenes Sønner må kende,
når de vil leve som Læger.

Den Højes Tale

Hávamál

148.

Det kan jeg for det tredje,
når jeg meget trænger
at væрге mig mod vrede Fjender;
jeg døver de skarpe
Sværdes Egge;
da bider ej Våben og Rænker.

149.

Det kan jeg for det fjerde,
når man fængsler
mine Lemmer med Lænker;
da galdrer jeg så,
at bort jeg kan gange;
da brister Føddernes Bånd,
og ej Håndjernet holder.

150.

Det kan jeg for det femte:
ser jeg den fjendtlige Pil
i Fylkningen fare,
så stødt den ej flyver,
at jeg jo den standser,
når med mit Syn jeg den sér.

151.

Det kan jeg for det sjette:
den Mand som mig sårer
med rødde af den vilde Vækst,
og hver en Mand,
som vækker min Harm,
skal fange mer Men end jeg.

152.

Det kan jeg for det syvende:
ser jeg om Mændene brænde
den høje Hal,
ej den brænder så vildt,
at jeg jo kan bjerge.
Så kan jeg trylle med Sang.

153.

Det kan jeg for det ottende,
som for alle
er nyttigt at nemme;
når Had vokser
mellem den vældiges Sønner,
kan jeg stille det straks.

154.

Det kan jeg for det niende,
når Nød mig tvinger
at bjerge min Båd på Bølge:
Vinden jeg lægger
da på Vove
og stiller det hele Hav.

155.

Det kan jeg for det tiende,
når Troldtøj jeg ser
i luften lege:
da jeg volder,
at de vildsomme fare
ud af deres Ham,
ud af deres Hu.

156.

Det kan jeg for det ellevte,
når drage jeg skal
med Venner til Valen:
jeg synger under Skjolde,
og stærke de fare
uskadte til Kamp,
uskadte af Kamp;
Altid vende de uskadte Hjem.

157.

Det kan jeg for det tolvte,
når jeg højt i Træ
ser død Mand dingle:
sådan jeg rister
og tegner Runer,
at Manden går hen
og mæler med mig.

158.

Det kan jeg for det trettende,
når jeg den unge Dreng
med Vand skal væde:
ej mon han falde,
om i Fylking han kommer;
ej segner den Mand for Sværd.

159.

Det kan jeg for det fjortende,
når jeg for Folkets Skare
Gudernes Navne skal nævne:
jeg véd om alle
Aser og Alfer;
ej kender den uvise sligt.

Den Højes Tale

Hávamál

160.

Det kan jeg for det femtende,
som Dværger Thjodrórer
gol for Dellings Döre:
Kraft gol han for Aser,
Held for Alfer
og Visdom for den vældige Gud.

161.

Det kan jeg for det sekstende,
når jeg den snilde Møs
Hjerte og Elskov vil eje:
jeg tryller hvidarmet
Kvindes Tanke
og vender hele hendes Hu.

162.

Det kan jeg for det syttende,
at sent mig forlader
den yndige Ungmø.
Længe vil du end,
Lodfavne! disse
Sange savne;
dog være de til Held, om du dem
har,
til Nytte, om du dem nemmer,
til Tarv, om du dem tager.

163.

Det kan jeg for det attende,
som jeg aldrig røber
for Mø eller Mands Kone
- alt er bedre,
når kun én det véd -
så sluttes Sangene -,
uden for hende ene,
som i Arm mig favner
eller min Søster er.

164.

Nu er den højes Taler sungne
i den højes Hal,
til Tarv for Menneskenes Sønner.
Hil den, som kvad dem!
Hil den, som kan dem!
Nyde, hvo nemmed!
Hil den, som lytted!

106. Rate er Navnet på Boret,
hvormed
Odin banede sig Vej ind i
Bjerget.

107. Odrórer = Kedlen, hvori
Suttungs Mjød
var (eg: den Sindet
bevægede).

109. Under Navnet Bølværk (den
ondt anstiftende) havde Odin
røvet Suttungs Mjød.

111. Det efterfølgende indeholder
Odins Råd
til den unge Lodfavne.

129. I Kampen skal man ej sé op,
men frem for sig. At betages
af en panisk Skræk kaldte
Nordboerne: at blive til Svin.

136. Mening: det kan blive
vanskeligt at vise fuld
Gæstfrihed (åbne sin Dör) for
alle.

137. Istddf. L. 4 have nogle
Håndskrifter:
De blive til Nytte, om du
nemmer,
gode om de dig gives,
til Tarv, om du dem tager,
til Held, om du dem har.

138. Her sigtes til den mythiske
Forestilling om Odin som
Verdensånden hængende i
Verdenstræet.

140. Bølværks Søn er måske
Mime.

144. indeholder adskilligt, hvis
Forklaring er usikker. I de 4
første Linjer tales der om
Runer. De sidste Linjer har
man forklaret således:
Forstår du at sende? = Offer
til Guderne.
Forstår du at øde? = at fortære
det sendte Offer.
Blote = offre.

145. Thund = Odin.

Den Höje = Odin.

73. Denne utydelige Strophe
synes at være
revet ud af sin Sammenhæng.
Om 74 gælder tildels det
samme.